

euthenika

Dnes večer, poprvé po několika týdnech, jdou naši společně ven. Jdou do koncertní síně Brangwyn Hall na Bartóka v podání Velšské filharmonie. Táta se na to těšil; vstupenky přišly už před několika měsíci a byly přišpendlené na korkové nástěnce v kuchyni. Bere si manšestrové sako a kravatu. V náprsní kapse má kapesníček.

Máma je pořád ještě ve sprše. Táta chodí po domě a dává věci na jejich místo. Chodím za ním z pokoje do pokoje a jen se dívám. Dálkový ovladač položí na vršek televize. Neotevřené dopisy shrábne z jídelního stolu a položí je na třetí schod. Z radiátoru vezme ručník, pečlivě ho složí do čtverce a dá ho do skříně. Umyje prázdnou plechovku od kočičího žrádla, strhne z ní etiketu, oškrábe lepidlo a postaví ji na parapet nad dřezem. Po skončení každé činnosti se podívá na hodinky. Pokaždé když projde kolem koupelny, podívá se na páru valící se zpod dveří.

Máma vyjde ze sprchy. Ručník má ovázaný přes prsa a splývá jí až do poloviny stehen. S mokkými vlasy a s červenými tvářemi a čelem vypadá jako kluk. Zajde do ložnice a zavře za sebou dveře. Rozhučí se fén. Táta zkoumá svoje hodinky.

Dojde si pro klíčky od auta, sundá je z háčku a dá si je do kapsy. Pak zmizí do sklepa a přinese tácek zmrzlých vepřových kotlet. Dá je do ledničky.

„Zítرا budou taťkovy speciální kotletky s citronovou trávou,“ řekne a usměje se na mě.

Já na to neříkám nic.

Fén ztichne.

Táta zavolá z chodby.

„Už musíme jít.“

Navlékne si svůj dlouhý tmavomodrý kabát, i když je venku teplo.

Neozve se žádná odpověď. Vyjde po schodech nahoru a postaví se do dveří ložnice. S odstupem ho následují a zůstanu na odpočívadle, abych ho mohl pozorovat mezerami mezi sloupky zábradlí. Vidím mámu v kalhotkách, jak se probírá svými věcmi v šatníku. Snažím se nesoustředit na nic konkrétního.

„Přijdeme pozdě,“ řekne táta.

Je tak bílá a kalhotky se jí zařezávají do stehén.

Vytáhne černé šaty a prohlédne si je. Táta vycouvá z ložnice a poměrně hlasitě za sebou zavře dveře.

Odchází, ale pak se zastaví. Otočí se a zakřičí na zavřené dveře: „Tohle děláš sakra pokaždý!“

Pak proběhne kolem mě na odpočívadle, dolů po schodech, vyběhne ze vchodových dveří a práskne i s nimi. Máma otevře dveře z ložnice. Usměje se na mě a zvedne obočí. Má na sobě ty černé šaty; končí jí těsně nad koleny. Červené česky jí vystupují jako boule.

„Zvládneš to tady dneska sám?“ ptá se.

„Jo, mám nějaké věci na práci,“ odpovím a předpokládám, že se dál zajímat nebude.

„Jaké věci, ty tajněstkáři?“

Asi začínám vycházet ze cviku.

Získám trochu času tím, že vejdu do ložnice a podívám se z okna. Táta na ulici provádí trojbodovou otočku.

Přemýšlím, jaké věci.

„Zosnovat nějaké spiknutí. Ukout nějaké pikle,“ odpovím.

„Aha,“ řekne a poskakuje, jak se snaží obout si boty na podpatku, „tak hodně štěstí.“

Táta auto otočil, takže teď už směřuje správným směrem. Je to výborný řidič na útek od vloupaček. Máma si ze sametové krabičky vyndá stříbrné náušnice a přidrží si je u uší. Je nemožná zlodějka šperků.

„Jo, nebo ne?“ zeptá se.

Zaváhám, ale myslím si *ne*.

„Ne?“ vyhrkne ještě dřív, než promluví. „Ne, máš pravdu.“

Vrátí náušnice do jejich krabičky a tu položí zpátky do šuplíku. Táta na tři vteřiny přidrží klakson. Máma zvedne ručník z podlahy a pověsí ho na radiátor v chodbě.

„Vrátíme se brzo,“ řekne cestou ze schodů. Její nohy se pohybují odhodlaně, každý krok je samostatným pohybem sám o sobě. Ze třetího schodu odspodu zvedne jeden z dopisů; je na něm obrázek kreditní karty barvy akvamarínu s kreslenou rybkou, která plave kolem. Zastaví se na posledním schodu, roztrhne obálku a prohlédne si její obsah. Propisku zdarma si hodí do své kožené kabelky visící z koncového sloupku a zbytek dopisu zahodí do koše na papíry. Bez spěchu jde dál ke dveřím. Otevře je, vyjde ven, zavře za sebou. Nejsem si jistý, jak moc má máma ráda vážnou hudbu.

V posledních týdnech je stmívač v ložnici mých rodičů pořád naplno: nejeví žádné známky zvýšené ložnicové aktivity. Přemýšlel jsem nad tím, jak znovu roznítit plamen jejich vášně.

Velmi mi pomohla jedna internetová stránka o feng-šuej. Stěny a nábytek v broskvové barvě údajně podporují nevěru. Chápu, proč to tak je: broskvová je totiž ta nejhorší barva. Naštěstí ji máma nesnáší.

Odstíny červené naopak podporují romantiku. Včera jsem koupil balonky v obchodě s věcmi na večírky. Musel jsem si jich koupit padesát a jen šest z nich je červených.

Nafouknu je a izolepou přilepím dva z nich nad dveře ložnice, dva k nohám žehlicího prkna a dva nad stínidlo lampy nad jídelním stolem. Všechny bílé svíčky na krbové římse v obýváku vyměním za slavnostní červené.

Zrcadlo na toaletce naproti posteli rodičů „odvádí energii čchi a může do vztahu přitahovat třetí stranu“. Otočím zrcadlo čelem ke zdi. Zjevně je důležité, abyste po probuzení spatřili obraz, který vás bude inspirovat, nějaký „poklidný a povznášející – symbolizu-

jící vaši cestu životem“. Naskenuji svoji fotku, když jsem byl ještě mimino – ošklivé jak plastelína –, zvětším ji na A4 a nalepím zezadu na zrcadlo. Jsem jejich největší úspěch.

Třešničku na dort seženu na zahradě. Protože je naše ulice v příkrém svahu, všechny zahrady jsou terasovité a jednotlivé zóny jsou propojeny nízkými schůdky. Zóna jedna je dvorek, v zóně dva je trávník a zahradní stůl a zóna tři obsahuje květiny, bylinky a vetrou jabloň. Z druhé zóny přeskočím přes kamennou zídku do zahrady sousedů. Jsou na dovolené ve Španělsku, takže se jim staráme o dům. „Těžká socha nebo figurína na úrovni podlahy pod schody může do situace vnést stabilitu.“ Vedle sousedovic prťavého jezírka trůní socha obézního mnicha, který medituje s dlaněmi sepnutými na sedacím pytlí. S rukama kolem jeho krku ho nakloním dozadu, abych ho mohl vzít za spodní okraj. Pod sochou se v blátě bezcílně svíjejí červi.

Slyším ve dveřích zarachotit klíč. Sedím nahoře na schodech v černém pyžamu značky Lands' End a čekám na ně.

„Ahoj?“ zavolá máma, když vejde do předsíně.

„Ahoj!“ odpovím.

Vejde do chodby a rozsvítí.

„Proč tu jsi potmě?“

Ani jsem si nevšímal. Táta jde za ní a ani nepráskne dveřmi.

Oba se zastaví a zírají na mnicha.

„Olivero – co to je?“

„To je feng-šuej, mami.“

Udělá pár kroků a podívá se na podlahu.

„A co tady dělá všechno to bláto?“ ukáže na stezku šlápot na linoleu.

„Mně to připadá jako bláto-šuej.“

Po vydařeném koncertě se vždycky na pár hodin objeví prázd-
ninový táta.

Máma se málem rozesměje. Mé mínění o ní trochu klesne.

„Odkud ho proboha máš?“ ptá se mě.

Doufal jsem, že se na to zeptá.

Promluvím pomalu a vyrovnaně jako Buddha: „Zapomeň na každý otazník a vychutnej si tento okamžik.“

Zostrá se na mě podívá a nadzvedne jedno obočí: „Co jsi udělal s Oliverem?“

Představím si Olivera s nepřítomným pohledem, jak mě seká na kousky a směje se tomu.

Táta má na sobě kabát a baret; dělá, že potahuje z dýmky a stopuje mé šlápoty do obývacího pokoje.

„U Joviše, myslím, že jsem na to přišel.“ Jeho hlas se vzdaluje, jak postupuje ke kuchyni. „Pachatel sem tu sochu musel patrně dostrkat ze zahrady našich páně sousedů!“

„Proboha, Oliver.“ Dřepne si vedle mnicha a podívá se mu do očí. „Musíš ho odnést zpátky.“

Pohládí mnicha po plešaté bronzové hlavě. Plýtvá drahocennou náklonností na neživou věc.

Táta se vrátí z kuchyně s lopatkou a smetáčkem. Podá mi je nahoru. „Nuže, chlapče, zpět do práce.“ Pořád si hraje na postavu z devatenáctého století. „Komíny se jistě samy nevymetou, vímež?“

Mámě to, navzdory všemu očekávání, přijde strašně vtipné.

Stojí bok po boku pod schody, dívají se nahoru na mě a mrkají. Oba vypadají jako malí. Já jsem dospělý a oni jsou mé škaredé děti.

„My čekáme,“ říká máma.

Táta přikývne.

Vypadají dokonale šťastní.

Tak to bychom měli. Mise splněna.

Ale čekal jsem, že mi záchrana manželství mých rodičů přinese větší pocit euforie.

15. 7. '97

Slovo dne: euthenika – věda o zlepšení lidí prostřednictvím zlepšení jejich okolí.

Milý deníčku,
skoro se to povedlo, ale na oslavné fanfáry to není. Večer sice vypadali šťastní, ale druhý den jsem musel ze zrcadla sundat tu svoji fotku. Balonky dovolili, ale ty začaly už po pár dnech splaskávat, až byly vrásčité jako dědův krk, tak jsem je sundal taky.

Každou noc napínám uši, jestli uslyším zvuky soulože. Každé ráno kontroloju stmívač, ale pokaždé je vytažený naplno.

Dnes ráno si máma sedla ke mně na postel. Usmívala se a oči a pusku měla trochu oteklé, protože se zrovna probudila. Vedli jsme rozhovor, který by nemohl proběhnout odpoledne ani večer; trefila chvíli, když jsem byl ještě rozespálý. Zde je část našeho rozhovoru:

Ona: „Oli, moc děkuju za ty balonky.“

Já: „Není zač. Měli jste blokový čchi.“

Ona: „Víš, že s tátou teď máme takové těžší období?“

Já: „Ju.“

Někdy říkám ju namísto ano.

Ona: „No, chci, abys věděl, že si opravdu vážíme toho, že se nám snažíš pomoci...“

Já: „Jo.“

Jo je veselejší než ano.

Ona: „...ale opravdu nemusíš mít obavy – tvůj táta i já jsme oba dospělí lidé, a i když se tak možná nechováme vždycky, svoje problémy si dokážeme urovnat sami.“

Zeptal jsem se jí, jak toho chce dosáhnout, jestli ji napadlo sepsat si plán krok za krokem. Řekla, že si o tom promluví s tátou. Já jí řekl, že budu kontrolovat, jak jim to jde.

Všechny důležité rozhovory by se měly odehrávat před snídaní.

Mají několik možností:

Vyhledat „pomoc“. Matka používala tuhle taktiku na mně v době, kdy všude po domě nechávala letáky. Ale u mě to nefungovalo a u ní by to také nefungovalo, protože by je všechny hned uklidila.

Romantický prodloužený víkend. Často jezdíme autem do La Rochelle ve Francii. I kdyby ta cesta byla úspěšná a rodiče se do sebe opět šťastně zamilovali, všechno to plodné úsilí by nevyhnutelně zničila cesta autem. {Jízda autem jsou ty zamračené závorcky na začátku a na konci každých vydařených prázdnin.}

Společné trávení volného času – to je asi nejlepší možnost.

Jen kdyby tak byly koncerty vážné hudby každý večer.

Pak je tu jedna možnost, jíž se musí za každou cenu vyvarovat: dítě. Páry často říkají: „Zůstáváme spolu kvůli dětem,“ takže logicky platí i opak: „Dítě nás spojí zase dohromady.“ To poslední, co by kdokoli z nás chtěl podstoupit, je porod. Placenta je hrozná; vypadá ještě hůř než úhoři v rosolu. Ruptura třetího stupně je protržení, k němuž může při porodu dojít – dva otvory se spojí v jeden.

Nevěřím jim, že pro záchranu svého vztahu zvolí vhodné řešení. Budu počítat, kolik tamponů matce

zbude na konci každého měsíce. Momentálně jich tam je osm. Když je nebude používat, zasáhnu a navrhnou jim potrat, více feng-šuej nebo knižní rádce. Už mi začínají docházet řešení.

Míru zdar,
O.